

Regionálne Trampské Združenie - Pezinok

Malokarpatský občasník

ročník 3

1/2011

TROSKY - T.O. Večerníček - Bojkovice Jún 2010

ROZLÚČILI SME SA S KAMARÁTMI!

Oznamujem všetkým, smutnú správu. 26.11.2010 vo veku 64.rokov odišiel na večný vander kamarát, člen osady T.O. Sindy a tiež jeden zo zakladateľov klubu jaskyniarov

Milan „Dany Topinka“ Hanzal

†26.11.2010

Jeho úsmev ostal v každom z nás čo sme ho poznali. Rozlúčka s kamarátom Danym bola 2.12.2010 o 13:00 hod na cintoríne Slávičom údolí v Bratislave.

(Bufalo)

Smutná správa prišla od susedov že v Prahe sa v utorok 9.12.2010 rozlúčili kamarátky a kamaráti zo Ztracenky zo svojim pardom **Pepom Burešom** posledné zbohom mu poslalo veľa kamarátok a kamarátov o 11.15. v obradnej sieni v Motole

(Franta)

Dňa 11.12.2010 nás navždy opustil vo veku 51 rokov kamarát

Ivan „Ičo“ Gromus

*1959 – †11.12.2010.

z T.O Bobor - Zubor z Partizánskeho Veľmi, veľmi ťažko sa hľadajú vhodné slová, ktoré by vystihli takúto smutnú chvíľu a pritom, by nevyzneli ako fráza. Ako sa rozlúčiť s Ičom? Kto ste ho poznali viete, aké obrovské a veľkodušné srdce, plné kamarátstva a lásky sa skrývalo pod

zdanlivým drsným výzorom. Hlavne v posledných rokoch sme spolu organizovali niekoľko vydarených akcií a úprimne – radosť spolupracovať. Kdesi som čítal, že život je ako mozaika. Z mojej mozaiky sa navždy vytratil nádherný a čistý kryštál. Každý sme nahraditeľný, že vraj, ale ako nahradiť Iča? Nevie! Deti sú úprimné. Tak ako milovali Iča, to len tak ľahko nezažijete. Či to bol malý Kocino, alebo Maťko, alebo Láďov Stanlye a samozrejme jeho malý vnúčik Maťko. Treba tu viac dodať? Čo lepšie ešte o ňom napísať? Vraví sa – Česť jeho pamiatke a ja dodávam česť jeho, bohužiaľ, bývalému životu. Za všetkých prievidzských trampov: „Som hrdý, že som Ti mohol byť kamarátom“! Posledná rozlúčka s kamarátom Ičom bola 15.12.2010 o 15-hod. na cintoríne v Partizánskom-Šípok. Na posledný vander sa prišli rozlúčiť kamaráti zo všetkých kútov Slovenska a Moravy

Maják

24.12.2010 manitu si povolal vo veku sedemdesiatsedem rokov kamaráta.

Bohuslava „Šperháka Juniora alias Vrtáka“

Petríka

*27.2.1933 - †24.12.2010

tramp, cestovateľ, vodák a herec člen Tramp klubu Bratislava, dunajskej lodenice Kormorán (Figaro) a držiteľ ocenenia Hawkinsova placka. Rozlúčka s kamarátom sa konala v úzkom kruhu rodiny. My sme sa s ním rozlúčili

piesňou a posledným Ahoj! na stretnutí 25.1.2011 v Tramp clube Bratislava na Klepáči

5. januára nás opustil vo veku nedožitých 89 rokov jeden z najstaršej generácie trampov a tiež jeden z členov TCB

Leopold „Poldo“ Hanúsek

Češť jeho pamiatke a posledné Ahoj! *Malé Vajco Pinkerton a Luby Domesovci*

Češť ich pamiatke!

Tramenské Vianoce 2010 Havranovo 10.12.2010

Už na minuloročných Vianociach sme sa dohodli, že ich zopakujeme u Ládu na Havranove vo Veľkej Fatre. Nezávisle na sebe sme na štyroch autách absolvovali cestu z Trnavy a už v piatok večer sme sedeli u baru v havranovskej chate. Plán na sobotu bol jednoduchý. Ktosi trúfa urobiť výstup na Lysec, pôjde hore, kto nie, zostáva mu prechádzka po zasneženej doline. Šoko, Smrko, Bublina si zobrali na starosť uvariť vianočnú kapustnicu. Tá dobre padla aj asi desiatim šialencom, ktorí sa vyčerpaní vrátili z Lysca. Tradičná večera bola

pripravená na 19:00 hod Kutáč mal krátky predslov s vianočným vinšom. Po večeri sme pri malom symbolickom ohníku a 30. cm snehovej prikrývke zaspievali "Vlajku". Nasledovala minúta ticha a potom už nasledovala voľná zábava, hlavne na tému "Lysec". Kapustnica chutila všetkým, lebo bolo málo takých, čo si neprišli ešte pridať. Hoci muziku tvorili dvaja muzikanti - Hubatý a Bublina bavili sme sa až do rána.

V nedeľu ráno sme mali ešte jednu úlohu - pri večernej guľovačke stratil Gula kľúče od auta a nechal ich nás hľadať a on si nás veselo fotil a vtedy nám došlo, že to bola "kuleha" na nás a pekne sa zabáva na kamarátoch, ktorí mu chceli pomôcť. Nebol však sám komu sa niečo stratilo, ale všetko sa vyriešilo. Potom sme sa išli spoločne naraňajkovať a poďakovať Lád'ovi a jeho Aničke za tohtoročné Vianoce. Po deviatej sme vyrazili na spiatočnú cestu do Trnavy. Keď sme odchádzali tam hore bolo 30 cm snehu a v Trnave prázdne polia. Ahoj na budúcoročných Vianociach. *Bublina T.O.Biehy Tesák*

Opýtali sme sa Gulu ako to bolo vlastne s tými stratenými kľúčami od auta. Pri vášnivej guľovačke v sobotu podvečer mi pri studni vypadli tam som ich našiel. Keď som však zistil, že kľúče nemám tak už nebol záujem ich hľadať no uvedomil som si, že keď to vzdám aj ja a do rána pripadne nový sneh nebude žiadnej šance ich nájsť. Rozhodol som sa, že dokiaľ tie kľúče nenájdem tak nepôjdem ani spať vzal som do ruky kovovú vidličku na opekanie a začal som ňou prehŕňať snehový poprašok, najprv som si hodil iné kľúče do snehu či mám vôbec šancu ich hľadať týmto spôsobom vyšlo to kľúčiky cinkli o opekačku a ja som sa dal do hľadania plocha, na ktorej sme sa guľovali bola asi 800m2 ja som začínal pri studni tu aj začnem hľadať prešiel som asi trojmetrový pas sedemdesiat metrov dlhy ale nič tak som sa otočil naspäť a práve pri studni pri ktorej som začínal som z druhej strany kľúče našiel. Keď som na hľadanie večer ostal sám s kamarátkou od chatára tak som si povedal, že ich nechám v tom, že kľúče nie sú! Ráno už ako Bublina opisuje nastúpili všetci do rojnice, do ruky hrable, lopaty, metly, sochory a rúčky a hurá hľadať moje kľúče. Škoda, že som nepovedal, že kľúče som stratil na prístupovej ceste chatár Lád'o by mal určite dobre odhrnuté! Nuž a ako to chodí takúto činnosť treba zdokumentovať tak som si ich pekne nafotil zo začiatku im nebolo jasné prečo ich fotím ale na otázku čo vlastne hľadajú som im ukázal zo slovami že hľadajú práve tieto kľúče, ktoré mám v ruke, ostatné čo nasledovalo potom radšej opisovať nebudeme. Gula získal pekné fotky a posádka auta vytúžene nájdené kľúče na cestu na dolniaky!

Ahoj Gula!

Slečne údolie.

VII. Pokračovanie

T.O. Večerníček 1972 .

Na prelome sedemdesiatych rokov sa upevňovali viac kamarátske prepojenia na Moravu a do okolia Trenčína. V tomto období lokalitu Malých Karpát a okolie Pezinka navštevovali aj kamaráti z Valašska, Bojkovic a Vsetinska. Na potlach T. O. Mexico zavítala po

prvý krát aj novo založená tramská osada Večerníček.- Bojkovice. Táto osada bola založená 4. marca 1972, pri svojom vzniku mala päť členov a desať kandidátov. Za šerifa osady bol zvolený kamarát Jiří „Biša“ Koláček.

Svoj osadný flek má osada na bývalej poľovníckej chate smerom z Bojkovic na Rudimov nazvanej Trosky.

Osadu založili členovia rovnomennej country kapely, ktorá hrávala od roku 1970 v Bojkoviciach a v okolí, na pravidelných tramských slezinách v uherskobrodskom Lapači.

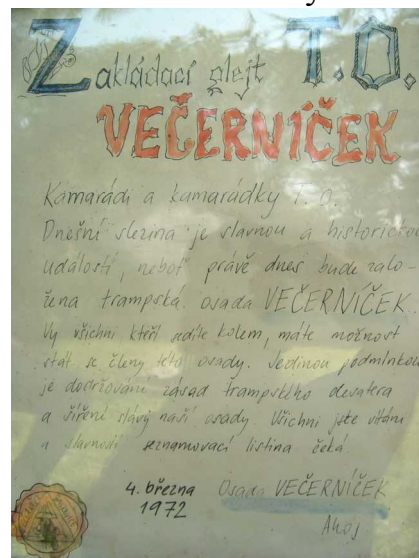

FOTO: Na Troskách 1974

Zľava stojaci: Ládek (Samo), Jana (Sísina), Micák, Zdena, Láda,, Treska, Míja, Šporhelt, Agent. Dolu kľáčiaci: Majka, Profesor, Biša, Maruna, Věra.

Tam sa zoznámili s tramskými osadami Bumerang, Netopír, Cavern Santana a s mnohými ďalšími.

Prvé ocenenia získala osada v roku 1972. Prvé placky za mnohé úspechy získali na 1. ohni Zdivočelé baby na Modré vodě u Záhorovic , na prvom výročnom ohni T.S. Baske nad Trenčianskymi Teplicami, na potlachu T.O. Mexico na Rybníčku , tiež na prvom potlachu T.O. Biely supy v Sološnici.

Prvý potlach T.O. Večerníček sa konal v apríli 1973 neďaleko Bojkovic na osadovom fleku Trosky. Zišlo sa tam okolo 170 trampov z 26 osád . Spomenieme len niektoré, Z Moravy to boli T.O. Černá řeka, T.O. Vycházející slunce, T.O. Bumerang,

Rosničky. Zo Slovenských T.S. Baske , T.O. Hladující zubry, T.O.

Sonora , T.O. Bufford, T.O. Pardáli, T.O. Rogers a mnoho ďalších. Okrem klasických hier a súťaží v speve bola aj novinka poľná súťaž v Žouželení (niečo ako hádzanie, váľanie, gúľanie kladou), v ktorej po prvý krát zvíťazil Pablo z Baske. Prvenstvo kamarátom z Baske ostalo aj po tri ďalšie roky a za opätovné víťazstvá im putovná placka za Žouželení ostala natrvalo.

postavičky na putovnej placke stváňujú členovia osady

V nasledujúcich rokoch osada pravidelne navštevovala potluchy spojených tramských osád klobouckych.

z Valašských Klobouk, T.O. Vlku z Rožnova, T.O. Malé Vegy z Javorníku n Veličkou. Stretávali sa s kamarátmi z uherskohradist'ska T.O. Líne kostry, ktorí usporadúvali potluchy v Buchlovských horách. Častejšie však túlavé boty mierili na potluchy na Slovensko, ktoré usporadúvali kamaráti z Baske, T.O Biely potok a Sonora z Malých Čičman, K.T.O. z Prievidze, Hladujúcu zubry na zrúcanine hradu Hrušov ú Skýcova kamaráti T.O. Icarila a Oranžový expres z Trnavy. Obľúbili si aj Slovenské hory ich veľkonočné vandre a tiež veľké vandre smerovali do Strážovských vrchov, na Roháče Malú a Veľkú Fatru, Malých či Bielych Karpát.

Od roku 1977 kedy väčšina osadníkov sa usadila a založila si rodiny, prevládol nad trampingom vzťah k folklóru, ktorý sa v Bojkoviciach a okolí úspešne začal rozvíjať väčšinu osadníkov zlákala cimbalová muzika, v ktorej väčšina pôsobí dodnes. Postupne prestali chodiť na potluchy a vandre.

Z členov T.O. Večerníček zostal verný trampingu Lád'a Ondrušek „Lád'o“. Osadníci sa však schádzajú na Troskách niekoľko krát do roka pri tramských pesničkách spomínajú na mladi spojené s kamarátstvom.

Z osadných kroník T.O. Večerníček poskytol informácie Jiří Spirit „Šporhélt“

Kamaráta Lád'u s bratom Carom a ďalšími stretávame na mnohých akciách nielen na Slovensku.

Pre M.O spracoval Lewis december 2010

Blatošlap 2010

[Ako sme už uviedli v minulom čísle zverejňujeme v tomto čísle celý článok:](#)

Prírodovedný sprievodca Holubyho lesostep.

6. ročník

Blatošlap 16.10.2010

Kaštieľ vo Vinosadoch:

Trasa šiesteho ročníka Blatošlapu vedie aj popri kaštieli vo Vinosadoch, tak bude kaštieľ našou prvou zastávkou. V roku 1754 darovala Mária Terézia vtedy samostatnú obec Trlinok istému Francúzovi – Jánovi Dejeanovi. Ten postavil kaštieľ s malou kaplnkou v obci.

Stavba bola dokončená v roku 1776. V kaštieli prebývali aj Pálffyovci, dôkazom toho je erbová doska, ktorá sa nachádzala nad vstupným portálom. Boli to rodové erby Jána Pálfyho (1728-1791) a jeho manželky grófkgy Gabriely z rodu Colorado-Mannsfeld spojené korunou. V roku 1884 vtedajší majiteľ Gottlieb Haase z Buchsteinu dal niektoré časti starobylého kaštiela zbúrať a na jeho mieste tak vzniklo viacpodlažné vidiecke sídlo

v novobarokovom duchu. Na prelome 19. a 20. storočia patril kaštieľ Samuelovi Grossznerovi a za slovenského štátu ho vlastnil predseda vlády Vojtech Tuka. V roku 1972 tu režisér Andrej Lettrich natočil niekoľko scén pre film Červené víno. Od 90. rokov kaštieľ začal pustnúť a vtedy sa stratila aj erbová doska Pálffyovcov. Kaštieľ má dve podlažia (prízemie a 1. poschodie), nad nimi je veža s manzardou a výhľadom na Malé Karpaty. Nedávno bol rekonštruovaný. Počas dvojročnej rekonštrukcie boli zrenovované všetky časti tejto kultúrnej pamiatky. Gro opráv sa týkalo strechy, fasády a kompletnej rekonštrukcie prepadaných stropov. Úpravami prešli záhrady, ako aj oplotenie areálu so vstupnou bránou. Privedené boli kompletne inžinierske siete.

Holubyho lesostep:

Pustáky nad obcou Vinosady alebo aj Holubyho lesostep, tak sa volá územie, ktoré je ústrednou témou dnešnej trasy. Holubyho lesostep sa už dávnejšie dostala do pozornosti botanikov a aj štátnej ochrany prírody pre výskyt vzácných a ohrozených druhov rastlín, a živočíchov. Prvý floristický výskum na tomto území uskutočnil v roku 1914 Jozef Ľudovít Holuby. V roku 1965 tu robil prieskum botanik Jozef Májovský a navrhol lokalitu na ochranu pod názvom Lesostep pri Pezinku. Neskôr územie zaujalo aj ďalších botanikov a pracovníkov správy Chránenej krajinej oblasti Malé Karpaty, ktorí najskôr navrhli Štátnu prírodnú rezerváciu (ďalej len ŠPR) Holubyho lúka a ŠPR Pezinská lesostep. Pri opakovanom návrhu obe lokality spojili a podali návrh na vyhlásenie ŠPR Holubyho lesostep o rozlohe 50,289 ha. V rokoch 1998 a 1999 tu robili botanický a geobotanický výskum Lucia Budinská (naša Rendy) a Janka Zlinská. V súčasnosti ešte nie je lokalita vyhlásená ako maloplošné chránené územie.

Flóra:

Na Holubyho lesostepi vyskytuje 280 druhov vyšších rastlín z toho 240 druhov bylín a 40 druhov stromov a krov. Nachádzajú sa tu aj chránené, vzácne a ohrozené druhy rastlín. Z nich treba spomenúť poniklec lúčny čiernastý (*Pulsatilla pratensis* ssp.: *nigricans*),

Odkvitnutý Jasenec biely

Aster linosiris

Veronica špicatá

poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), jasenec biely (*Dictamnus alba*), vstavač obyčajný *Aster linosyris* (*Orchis morio*), vstavač mužský (*Orchis mascula*), kavyl

Ivanov (Stipa joannis), klinček kopcový (Dianthus collinus), ľalia zlatohlavá (Lilium martagon), iskerník ilýrsky Ranunculus illyricus), prerastlík prútnatý (Bupleurum affine) a kosatec dvojfarebný (Iris variegata). Na jar kvitne aj prvosenka jarná (Primula veris), bliskáč jarný (Ficaria verna), nátržník jarný (Potentilla verna). Rastie tu aj veľké množstvo liečivých rastlín ako je napríklad šalvia lúčna (Salvia pratensis), skorocel kopijovitý (Plantago lanceolata), cesnak medvedí (Allium ursinum) a iné. Na jeseň na pustákoch dominuje astra zlatovlasá (Aster linosyris). S hospodárením v okolitých vinohradoch a na parcelách vlastníkov súvisí výskyt synantropných druhov ako sú smlz kroviskový (Calamagrostis epigeios), palina obyčajná (Artemisia vulgaris), hluchavka purpurová (Lamium purpureum) pupenec roľný (Convolvulus arvensis). V obrázkovej prílohe sú fotografie vybraných rastlín z Holubyho lesostepi .

Verbascum austriacum

Euphrasia rostkoviana

Euonymus europaeus

Fauna:

Podrobný výskum fauny na Holubyho lesostepi ešte nebol urobený, vyskytujú sa tu zrejme živočíchy, ktoré žijú na lúkach, pasienkoch, v lesostepnej a lesnej vegetácii. Nájsť tu môžeme napríklad modlivku zelenú (Mantis religiosa) v oboch modifikáciách – zelenej aj hnedej Z motýľov sa tu objavuje aj vidlochvost ovocný (Iphiclides podalirius) a chránené druhy: jasoň chochlačkový (Parnassius mnemosyne) a pestroň vlkovcový (Zerynthia polyxena).

Zachovanie Holubyho lesostepi

Najlepšie riešenie pre zachovanie flóry a fauny Holubyho lesostepi je vyhlásenie tejto lokality za maloplošné chránené územie ako je Prírodná rezervácia. Realizácia vyhlásenia je problematická, lebo Holubyho lesostep je rozčlenená na parcely medzi viac ako 30-tich vlastníkov. V tomto prípade neostáva nič iné, ako informovať vlastníkov pozemkov o prírodnom bohatstve a pokúsiť sa zabezpečiť obhospodarovanie v zmysle zachovania tohto vzácného kúska prírody. Pustáky, ktoré sú na svahoch a majú plytké pôdy, by sa mohli občas spásat' malým stádom oviec cca 3-6 oviec/ha – najlepšie na jar a v skorom lete, aby sa pôda príliš nerozrušila. Čiastočne k zachovaniu týchto plôch prispievajú aj voľne žijúce zvieratá, ktoré sa sem chodia pásť (najmä srny). Popri tom treba odstraňovať nálet drevín, ako sú napr. trnka obyčajná (Prunus spinosa), ruža šípová (Rosa canina) a zabezpečiť tak, aby sa plochy nezmenšovali. Niektoré plochy

nachádzajúce sa na hlbších pôdach sú pravidelne kosené. Tu však vzácne a ohrozené druhy nie sú, lebo sú citlivé na kosenie a presunuli sa preto na rozhranie lúk s lesom.

Jozef Ľudovít Holuby

Na záver ešte o zopár slov o osobnosti, po ktorej je táto lokalita pomenovaná. Jozef Ľudovít Holuby - (* 25. 3. 1836 Lubina - † 15. 6. 1923 Pezinok) patrí medzi najvýznamnejšie slovenské vedecké a kultúrne osobnosti. Bol nielen národne uvedomelým človekom a kňazom, ale aj prírodovedcom, historikom, archeológom, spisovateľom a národopiscom. Predovšetkým však bol botanikom svetového mena a jedným z najlepších znalcov slovenskej flóry vo svojej dobe.

J. Ľ. Holuby zostavil tri herbáre. Svoj tretí herbár, ktorý začal zakladať na penzii v Pezinku, zameral na kvetenu pezinského okolia, kde zozbieral do 1 200 druhov rastlín. Tento herbár venoval Botanickému ústavu Karlovej univerzity v Prahe.

Na jeho počesť udeľuje Slovenská botanická spoločnosť pri Slovenskej akadémii vied od roku 1984 vynikajúcim botanikom pamätnú Holubyho medailu za mimoriadnu prácu v botanike.

Literatúra

Budinská, L. , 2000: Flóra Holubyho lesostepi pri Vinosadoch v Malých Karpatoch, ACTA ENVIRONMENTALICA UC, Bratislava, Vol. 10, p. 29-35

Zlinská, J., 2000: Vegetácia Holubyho lesostepi pri Vinosadoch v Malých Karpatoch, ACTA ENVIRONMENTALICA UC, Bratislava, Vol. 10, p. 139-152

Oršulová, J., 2003: Zaniknutá heraldická výzdoba kaštieľa vo Vinosadoch, Pamiatky a múzea, 1/2003, p. 40-41

Internet: www.vinosady.sk, www.pezinok.sk, www.kpa.sk, www.sqsteam.sk a iné...

Pre potreby Regionálneho trampského združenia – Pezinok 2010. Spracovala: RNDr. Lucia Budinská – Rendy

PEZINSKÉ BANÍCTVO

Časť tretia

Pezinské antimónové baníctvo v 19.-20. storočí

Antimónové baníctvo

V roku 1790 boli na Cajle otvorené antimónové bane. Pezinské banské ťažiarstvo MTJ sa snažilo nepriaznivú ekonomickú situáciu zvrátiť čiastočným preorientovaním sa na ťažbu iných, hlavne antimónových rúd v oblasti dnešnej Cajly. V určitých obdobiach prechádzalo ťažiarstvo MTJ úplne na ťažbu antimónových rúd.

V roku 1807 jeden z najvýznamnejších podielnikov ťažiarstva MTJ barón Penkler založil samostatné ťažiarstvo „Cajlanská Jozef a František Xaver štôlna“, ktoré sa zameriavalo predovšetkým na antimónové ložisko na Kolárskom vrchu. V rovnakom období podnikalo ťažiarstvo MTJ aktivity tiež na antimónovom ložisku Kolársky vrch. V roku 1837 sa pracovalo na štôlnach

Jozef Hadrián a František Xaver. Rovnako ako nastáva úpadok ťažby zlata na Starom meste, nastáva aj úpadok ťažby antimónu na Kollárskom vrchu. V roku 1850 sa tu vyťažilo len 50 funtov antimónovej rudy.

V roku 1906 bola v pezinských baniach vybudovaná prvá floatačná úpravovňa rudy v Uhorsku. Ešte v ten istý rok je však ťažba antimónu na ložisku Cajla zastavená.

Dnom 26.3.1939 sa na príkaz riaditeľstva antimónových závodov v Banskej Bystrici začali otváracie práce v starých antimónových štôľňach, hlavne v cajlanskom lese. Na týchto prácach sa podieľali 4-5 baníci pod vedením dozorca Musila. Pracovalo sa predovšetkým na odkrytí a zabezpečení vstupov a taktiež na odčerpávaní vody zo štôlní. Stav baníkov sa postupne zvyšoval a koncom roku 1939, tesne pred začatím samotnej ťažby ich bolo asi 40. Pezinské antimónové ložisko obnovilo ťažbu v roku 1940. Baníci mesačne vyťažili 600-700 ton antimónovej rudy. 28.10.1945 boli dekrétom prezidenta republiky c.100/1945 Zb. znárodnené československé bane a banské zariadenia. Medzi nimi aj Antimónové banícke a hutnícke závody UC. spol. so sídlom v Pezinku. Majetková podstata tejto spoločnosti a banské oprávnenia na antimón a pyrit na ložisku v obci Pezinok boli 1.1.1946 prenesené na národný podnik Rudné bane Banská Bystrica, resp. na jeho organizačnú zložku Rudné bane Pezinok.

V roku 1946 bolo vyťažených 5.400 ton antimónovej rudy. V rokoch 1947-1950 bola prevádzka baní dočasne zastavená pre nerentabilitu. Začiatkom 50-tych rokov sa podarilo zvýšiť ťažbu na 15.000 ton antimónovej rudy ročne. Geologický prieskum, vykonaný v rokoch 1952-1956 odhalil veľké zdroje antimónu a pyritu v páse 11 km dlhom a 3-7 km širokom a veľké rezervy sú tiež v možnom obnovení starších nálezísk v okolí Perneku.

V rokoch 1960-1961 bola rekonštruovaná drviareň, v rokoch 1966-1967 trafostanica a floatačná úpravovňa rudy. Rekonštrukčné práce umožnili zvýšiť ťažbu až na 30.000 ton antimónovej rudy v roku 1967. 106 zamestnancov vyťažilo v 1980 40.000 ton antimónovej rudy, z ktorej hutníci vyrobili 310 ton čistého kovu. Zároveň, ako druhotný produkt, sa v antimónových baniach vyťažilo až 7 kg zlata. Spracovateľská kapacita úpravovne bola 160 ton denne. Veľkým problémom pezinských antimónových baní bola od počiatku nedostatočná rýdzosť rudy. Antimónová ruda z pezinských baní obsahuje zvýšené množstvo rôznych prímiesí a to najmä arzenopyrit, grafit a pyrit. Napriek plánovanej výťažnosti zo začiatku 80. rokov 20.storocia, keď sa počítalo s výťažnosťou 64% a kovnosťou koncentráta na 22% bola v skutočnosti výťažnosť len okolo 50% a kovnosť koncentráta sa pohybovala na rozmedzí 17%. Antimónový koncentrát bol spracovávaný v Závode SNP vo Vajskovej, ktorý zabezpečoval 20% štátnej potreby antimónu.

Na konci 80.rokov dochádza k poklesu ťažby a v začiatkoch 90. rokov bola ťažba antimónu zastavená.

Pre Malokarpatský občasník kamarát Ud'ó. M.muzeum.

Netopiere - 18.12.2010.

Zima nás neodradila a tak sme aj tento rok išli počítat' netopiere v Bezmennej (alias Železná štôla). Bolo nás 6: Gula, Lewis, Pijavica, Brko, Danka a ja (Rendy). Hneď na začiatku štôlne nás prekvapili nádherné ľadové stalagmity. Teplota vzduchu vonku bola -9 °C, ale v štôlni až 11 °C, čo je pre zimovanie netopierov ideálne. Celkovo sme našli 10 kusov netopierov a 3 druhy. Boli to tieto:

netopier veľký (*Myotis myotis*)

podkovár krpatý (*Rhinolophus hipposideros*) netopier vodný
(*Myotis daubentoni*)

V prednej časti štôlne boli netopiere pokryté kvapkami rosy a našli sme aj niekoľko jedincov mory pivničnej (*Scoliopteryx libathrix*).

Príroda veľmi pekne vyzdobila tento pozostatok banskej činnosti. Tým, že

dovnútra preniká voda z nadložia „kvapľová výzdoba“ zasa narástla. Aj Železné jazierko sa zmenilo, stalaktity, z ktorých do neho kvapká voda sú väčšie. Farba kvapľov je okrová až červenohnedá, čo znamená, že obsahujú železo. Vlastne by sa dalo povedať, že kvaple sú tvorené limonitom, čo je hydratovaný oxid železitý.

Štôľňu chodia kontrolovať aj členovia organizácie Miniopterus, ktorá sa zaoberá monitoringom a ochranou netopierov na území západného Slovenska.

Foto na zadnej strane obálky.

Rendy

Trampeké hnutí a valašskořloboucko Jaroslav Šperling – Kejpr

Věnováno kamarádkám a kamarádům -- štvrté pokračovanie

ČESKÝ TRAMPING

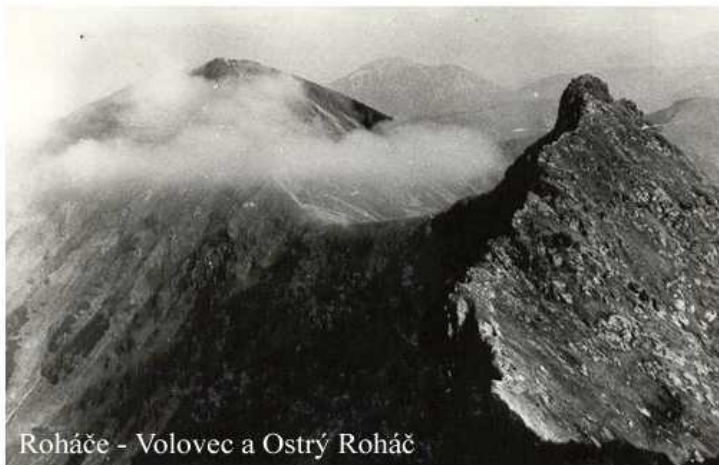
První trampská osada vznikla roku 1914 a dostala jméno Roaring Camp - Tábor řvavých. Později byla pojmenována Ztracenou nadějí podle filmu Červené Eso, který právě běžel v kinech a měl velkou popularitu. Toulali se a usazovali v povodí řeky Vltavy, Berounky a Sázavy (Velká řeka, Stará řeka a Zlatá řeka). Po roce 1919, kdy k nám vtrhl americký film, začala kovbojská doba. Trampové si říkali jmény z amerických westernů, nosili kalhoty s třásněmi, stetsony a torny z italské fronty. Každá parta měla svého šerifa. Začaly se stavět chaty. Ta první byla postavena v roce 1919 na tábořišti Ztracená naděje. Kovbojská doba trvala osm let a v r. 1927 byla vystřídána dobou kanadskou. Do módy přišly pumpky, italské torny nahradily americké úesky - usárny. Objevily se kotlíky a vařiče. V zimě se chodilo ve vysokých botách - kanadách. Právě kanadská doba si osvojila slovo tramp. Název tramp k nám přichází již v roce 1922, s prvním vydáním knihy Jacka Londona - Cesta. Tato kniha je uchvacujícím svědectvím o cestách amerických trampů, zvaných též Hobo, kteří na konci 19. století křižovali státy na podvozcích a střechách železničních vagonů. Americký tramp žil na okraji společnosti. Cestoval a živil se většinou žebrotou, buď proto, že se mu nechtělo pracovat, nebo proto, že žádnou práci nesehnal.

Přestože čeští trampové převzali svůj název právě od amerických a mnozí měli krev stejně nepokojnou, není mezi českým a americkým trampingem přímé spojení. Obě hnutí se mýjela v prostoru a čase. Anglický výraz "to tramp" znamená šlapat, chodit, toulat se nebo také dlouhý, těžký krok, toulka, ale rovněž tulák a v některých krajích dokonce zloděj. Čeští trampí vystupovali také jako kritici měšťácké „paďourské“ společnosti, založené na pohodlnosti a honbě za blahobytem. Také proto neměli nikdy na růžích ustláno. V dubnu r. 1931 vydal tehdejší policejní prezident Hugo Kubát nařízení, že osoby různého pohlaví sdílící stan nebo chatu jsou povinny se prokázat oddacím listem. 19. 5. se v Praze sešlo na patnáct tisíc trampů a skautů na protest. Byli rozehnáni. Po roku 1949 byl potlačen skauting jako odnož anglicko-amerického imperialismu. Trampové se stali tichým protestem proti omezování svobody člověka komunistickým režimem. Přesto se tramping rychle šířil. Pronikl do nejzapadlejších měst a městeček Čech a Moravy. A už roku 1929 byla založena první osada na Slovensku „Waikiki“, která byla také iniciátorem prvního slovenskočeského potlachu v tomtéž roce. **U nás ve Val. Kloboukách byla první osada založena r. 1935 - Osada naděje.** 1.května 1939 byl položen první základní kámen jejich chajdy s názvem Miranka - MÍsto RAdosti Našich KAmarádů.

První chaty na Ztracence pod Mravenčí skálou (1923)

Roháče - Volovec a Ostrý Roháč

Slovenské Rudohori - Majka

Tarzan a Kejpr s kamarády na Shangri-le

Solmes - 1. Country bál na Královci

Jozin, Cukr, Janek, Kejpr, Jozin C. a Bulka

STR.9 - TRAMPSKÉ HNUTÍ A VALAŠSKOKLOBUCKO

pokračovanie v budúcom čísle

Perla Posázaví a trampové - V.

Redakce

Doted' se čtenáři dověděli něco o vzniku a trampování za komunistů, ale proč vymizeli ledečtí trampové v 90. letech? Nezmínil si se o děvčatech, která u trampinku vydržela a co trampinkům, kteří ho provozují, dává.

Než začnu kapitolu trampování po Sameťáku musím upřesnit jednu věc. Narodíš-li se na Horních Pasekách a les budeš mít za zadkem, asi těžko za ním budeš jezdit. Přesto jsou mezi námi kamarádi, kteří z takových obcí pochází. Ještě nedávno jezdilo několik trampů z Kožlí, ale většina pochází v velkých měst. Je to pochopitelné. Když jsem psal o ledečských kamarádech, tak ti mě pomlouvali, že je na vandru tahám z hospody do lesa, když mají les doma za barákem. Musím ale přiznat, že jsme vždy kus přírody procourali. Musím taky upřesnit, jak vypadaly a vypadají potlachy, když je pořádají trampové. Soboty byly volné až v sedmdesátých letech a když jsem jel na potlach ku příkladu do Jeseníků, musel jsem si vzít na sobotu dovolenou. Po příjezdu do cílové stanice se dále pokračovalo pěšky. Nebylo výjimkou i 10 kilometrů lesem. Co nejdál, aby nás nenašli pohůnci strany. V každém počasí. Nejezdíme pouze v lednu a únoru. V prosinci se jezdí ještě poslední víkend před Štědrým dnem. Na to každý nemá. Jak jsem již říkal, na takové akce jsem jezdil sám. Kdo nebyl trénovaný, byl přítěží. Nevěřil bys, jak rychle se frajer, který se přecení, rozsype. Uvědom si, že šlo o „kejhák“. Jak tě chytily, dostal jsi nakládačku a úmyslně tě pustili až v pondělí. V práci tě čekala neomluvená absence. V poslední hospodě se tankovalo. Každý si koupil „lahvác“, muzikanti se rozehráli, rozezpívali a šlo se. Na potlachoviště sem tam někdy pořádající osada dotáhla soudek. Ale v žádném případě nebyla z potlachu hospodská opijáda. V Ledči to fungovalo trochu jinak. To zavedli novátoři. K ohni se přiveze několik beček. Auty přivandrují aktéři a může potlach začít. Končí se, až je vypito. Účastní se všichni, kteří se o tom dovědí. Trampové tady nějací byli, ale již o generaci mladší. O nich se zmíním později. DĚVČATA? Do toho se pouštím nerad, ale chceš to slyšet a lhát se nemá. Nikdo tak spolehlivě nerozhodí partu kluků jako holka! Sebelepší kamarády! Tak s námi nejezdily. Konec konců, bylo by to nošení dříví do lesa. Kdekoli jsme vybalili kytary a začali hrát, jich bylo z čista jasna, jako much. Museli jsme je odhánět. To je zase ten paradox. Představ si kluka oblečeného do ošoupaných manšestráků, zelené nebo kostkované košile. Na ni vestu nebo plátěnou bundu. Šátek uvázaný cípem dopředu, na krku, nebo stehně, na nohou zaprášené ohrnuté vojenské pulitry. Na hlavě zmačkanou hučku, na zádech tele nebo UStornu. Přes rameno kytaru. Vedle něho v černých kalhotách beze skvrnky, s puky jako břitva, na modré košili rudý šátek, na nohách naleštěné polobotky, učesaný na pěšinku s čistýma ušima svazák, jak z módních katalogů, vonící na dálku Pitralonem. Kdo myslíš, že měl větší šanci? Nebudu napínat. Samosebou ušmudlaný, na dálku vonící kouřem táborových ohňů a pivem mladý trampík. A teď si představ, že bys přijel v otřískaném Jeepu na ledečské náměstí a postavil ho vedle naleštěného Bavoráka. Koho by si asi přítomné slečny víc všimaly? Za našeho mládí měly holky víc fantazie. Dnes jsou přesvědčeny, že prachy jsou středem světa. Holky s námi jezdily, až když jsme, čistě ze zdravotních důvodů, s nimi jak se říká začali chodit. Do té doby, než si nějakým, pouze jim známým trikem, přivodily těhotenství. Potom, protože trampové nejsou skunkové, jsme kývli, že si je tedy vezmeme. Ale musí počítat s tím, že nám naše toulavá bota nedovolí s nimi trávit všechny víkendy. S tím s radostí souhlasíš? No, asi ne ale co jim

zbývá? Z toho, kdo zaleze do bačkor a přestane jezdit, se stává sváteční tramp. Bez urážky. Je pro něho svátkem, každá možnost se s trampy sejít a poslechnout si oblíbenou muziku. Manželky některých kamarádů jezdí s námi a nebudeš tomu věřit, za každého počasí. Pouze v zimě, když mrzne, spí ve stanech. V květnu 2001, to předbímám, na Gaučově memoriálu (vzpomínkové vandry na památku ostravského kamaráda, který v šedesátých letech obnovil vydávání časopisu Tramp), s námi šla kamarádka Jana-Kyselina ve svých 58 letech. Pro toho, kdo zná Beskydy, aby si udělal představu. Ráno od nádraží v Mostech u Jablůnkova do kopce k chatě Skalka převýšení 382 m. Kolem chaty Tetřev na Velký Polom, Muřínkový vrch, Malý Polom, Bílý Kříž a Grůň ke Švarné Hance. Údolím Poledňany na hráz přehrady Šance a na nádraží do Ostravice. Odjezd na Ostravu ve 21:00. Trasa mezi 45-50 km. Tak vidíš, holka a žádná měkota. Má školu svého muže Čarliho, který říká jasně: Kdo na to nemá, ať sedí doma.

Na to, co trampům, kterým je toulání v přírodě životním stylem trampink dává, je těžké odpovědět. Někdy v 70. letech jsem odněkud jel a při čekání na nádraží na spoj jsem si dal v hospodě pivo. Přijel vlak a dovnitř se nahrnulo asi třicet mladých trampů. Kluků i děvčat. Od 15 do 18 let. Podepisovali se navzájem na trika a jeden si všiml, že mám opřenou USku o vedlejší židli. Kolik ti je? Se ptá. Kolem třiceti. Odpovím. To ještě

jezdíš? Představ si. Zvěčnil holce na triko svou přezdívku, Sisel. Hele Sysel se píše s tvrdým. Já se píšu s měkkým, utěl mě a odfrčel do houfu. Tihle Hurá trampové nikdy nepřežili ani vojnu. Každému, kdo se ptá, doporučuji. Zabal si do báglu spacák, karimatku a celtu. Něco k jídlu a vyjed'. Sám!!

Vyhýbej se pár dní lidem. Toulej se po lesích. Možná, když to nevzdáš, něco pochopíš. Pojedeš-li do přelidněného campu,

tramp z tebe nebude, i když tam celou dovolenou strávíš v maskáčích, s vykartáčovaným Stetsonem na hlavě. Nepochopil-li jsi to poprvé, vyjed' znovu. Až budeš po návratu domů uléhat do své pohodlné postele zmordovaný, určitě si slíbíš, že tě již ani nenapadne zase někde, někdy se válet v lese na tvrdé zemi. Příští pátek nepochopíš, jak je možné, že stojíš sbalený na nádraží hnán touhou se do přírody vrátit. Je z tebe zatracený blázen a kamarády už najdeš. Než přejdu na trampování po revoluci ještě jedna vzpomínka na Matěje Kuděje. Ve své knize: Ve dvou se to lépe táhne, vzpomíná na Jaroslava Haška a doporučuje nápoj, který vás v zimní slotě na vandru určitě zahřeje a zvedne náladu.

Grog podle Haška.

Půl litru vody vař s novým kořením 2-4 zrny, pepře 6-8 zrny, hřebíčku 10 zrny, s kouskem skořice, kouskem citrónové kůry a šťávou z celého citronu. Přidej půl kila

cukru. Po svaření přidej 3 litry bílého vína a nech přejít var. Pak přidej litr koňaku a znovu vař do varu a pozor aby to neuteklo! Při postavení na stůl se sundá poklice, páry se zapálí a hned přikryjí. Tím obřad vaření grogu končí a kdo ti řekne, že tam máš dát vanilku tomu dej přes držku.

pokračovanie v budúcom čísle

netopier veľký (*Myotis myotis*)

netopier vodný (*Myotis daubentoni*)

Mora pivničná (*Scoliopteryx libathrix*).

Podkovár krpatý (*Rhinolophus hipposideros*)

Podkovár malý

Vstup do štôlne skrášlený ľadovými stalagmitmi

© Vydáva Regionálne trampské združenie – Pezinok pre vnútornú potrebu združenia.
Spolupracovali kamaráti : Gula, Rendy, Lewis, Bublina, Ud'o, Kejpr a ďalší.
Predpokladaná uzávierka budúceho čísla 25.05.2011.
kontakt: www.rtzpezinok.tym.sk, www.malokarpatskyvobcasnik.tym.sk